

[Valdemar Sørensen.]

enig med den højtærede Minister om det betænkelige heri.

Oven i Købet eksisterer denne Ledighedsprocent naturligvis ikke mere ubeskaaret. Statistikken er optaget lige ved Afslutningen af Sommerens stærke Byggeri, der i Tiden fra 1. Maj til 1. November leverede Hovedstaden i alt 6 023 færdige Lejligheder. Alligevel var der ved Begyndelsen af November kun 3 500 ledige Lejligheder i de tre Hovedstadskommuner. Saa hurtigt gaar Nybyggeriets Produktion for Tiden ud i Forbruget. Naar vi faar Foraarsstatistikken, skal det nok vise sig, at Ledigheden i selve Københavns Kommune næppe overstiger de 792 Lejligheder, der var Optællingens Resultat i Maj 1939, eller 0,33 pCt. af hele Lejlighedstallet. Desværre maa det vel antages, at Vinterhalvaarets Temperatur i Forbindelse med de mange Vanskeligheder og Forsinkelser, som de nuværende Forhold paafører det igangværende Byggeri, vil sætte Procenten endnu længere ned.

Naar jeg har nævnt alt dette sure, har jeg vel ogsaa nogen Ret til at tage det søde med. Det ved Begyndelsen af November 1939 igangværende Byggeri omfattede i Hovedstaden 7 800 Lejligheder imod 3 800 Lejligheder i November 1938. Der er da i dette Byggeri en Boligreserve dobbelt saa stor som Aaret forud. Svinger Produktionsmulighederne ikke alt for meget, vil der forhaabentlig hermed og med det fortsatte Byggeri, som det foreliggende Lovforslag kan sætte i Gang, være skabt en foreløbig Sikring imod Boligforhold af den uhyggelige Karakter, man saa hurtigt kom ind i ved Begyndelsen af den forrige Krig.

Det er ogsaa et lille Lyspunkt, at hvad angaar Toværelseslejlighederne, Standardtypen i Forbruget, var Ledighedsprocenten i November for Københavns Kommunes Vedkommende 1,07 pCt. eller omtrent paa Højde med den gennemsnitlige Ledighed i Kommunen, der androg 1,13 pCt., medens der i November Maaned 1938 kun var 0,30 pCt. ledige Toværelseslejligheder imod en gennemsnitlig Ledighed paa 0,68 pCt. Dog er der desværre stadig det betænkelige ved Stillingen, at Hovedparten af de ledige Toværelseslejligheder er opført til en Husleje, der ligger væsentligt over Betalingsniveauen hos en meget stor Del af Befolkningen. Andre ærede Talere har før været inde paa dette Forhold. Jeg har været det ved mange tidligere Lejligheder og har stadig fremhævet det som den største Fare for Boligsituationen i det mindste her i Hovedstaden.

Det er lidt vanskeligt statistisk at paa-vise det, for medens Befolkningen, naar den søger Lejlighed, naturligvis ikke spørger om, hvad et Hus har kostet at bygge pr. Kvadratmeter, men spørger efter, hvad Lejligheden koster, er Forholdet jo det, at Oplysning herom faar man slet ikke i Statistikken, hverken over Byggeriet eller over de Lejligheder, der er projekteret. Jeg har flere Gange fremhævet denne Mangel, som jeg finder burde rettes. Det maa dog være muligt statistisk, efter de Indberetninger, der gives af samtlige byggende, altid at skabe en Oversigt over, hvad de Lejligheder, der sættes i Gang, skal koste. Enhver, der sætter Lejligheder i Gang, gør det jo paa en Kalkulation over, hvad han skal have for Lejlighederne, saa der er i Praksis ikke noget som helst i Vejen for at lave en Statistik, der giver fyldig Oplysning om, hvad f. Eks. de 3 500 Lejligheder, der nu er ledige i Københavns Kommune, koster i Husleje. Det er det, der spørges efter, og det er det Forhold, der er afgørende for Befolkningens Forbrug af de Lejligheder, der er til Raadighed. Jeg har, som sagt, tidligere anmodet om, at man vil tænke paa det. Jeg kan ikke lade være med at gøre det igen her, fordi Problemet nu er os saa nær inde paa Livet, og fordi det i Virkeligheden er et Problem, der melder sig ved Siden af det, som det foreliggende Lovforslag tager Sigte paa.

Det er nemlig rigtigt, hvad baade det ærede Medlem Hr. Einer-Jensen og det ærede Medlem Hr. Kristen Amby, og jeg tror ogsaa det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby, pegede paa, at en Forenkling af det Byggeri, der nu sættes i Gang, vil være paatrængende nødvendig, for saa vidt man vil, at der ogsaa skal skabes et Byggeri for den Del af Befolkningen, der ikke har Raad til at betale den forholdsvis store Husleje, som forlanges ogsaa i det sociale Byggeri. Man behøver blot at tænke paa Forholdene under den forrige Krig, hvor man saa, hvor hurtigt og i hvilket Omfang Hovedstadskommunerne og andre store Kommuner maatte ind paa et Nødbyggeri, paa Barakbyggeri, men alligevel var disse Bygninger, hurtigt slidt op og derangeret udvendig som indvendig, i Brug i mange Aar, for længst afskrevne. Saa siger det sig selv, at naar vi maa regne med, at noget lignende kan hænde os nu, maa en Forenkling af et virkeligt Byggeri dog være at foretrække, saaledes at det kan komme ned paa Priser, som den almindelige Befolkning kan betale.

Jeg tror ogsaa, det er muligt. Og jeg finder ikke noget afskrækkende i den Tanke,